

[Bjørn Westh]

långivere om, hvordan lånet bedst kan tilpasses til deres ejendom.

Landbrugsministeren siger også, at der er stor usikkerhed, og at landmanden vil komme til at betale en risikopræmie for det usikkerhedsmoment, der er i en indeksobligation. Heroverfor har jeg påpeget, at så må der jo være en endnu større usikkerhed på papirer, der overhovedet ikke har nogen indeksering, og at den risikopræmie betaler landbruget så allerede i dag.

Landbrugsministeren siger, at der er ikke brug for yderligere gældsætning i landbruget. Der er ikke her tale om yderligere gældsætning, der er tale om at betale sin gæld på en anden måde, som flere vil kunne overkomme, og derfor er det forkert at tale om yderligere gældsætning. Det er rigtigt, at vi sætter grænsen for optagelse af de faste lån op fra 70 til 75 pct., men det er jo bare at give landmanden en større frihed og ikke at give ham en større gæld. Han kan lade være med at udnytte den.

Så mener landbrugsministeren i øvrigt, at han kan påpege en fejl i udvalgsrapporten. Han siger, at der står, at man nedsætte renten fra 20 til 10 pct., og det er ikke rigtigt. I udvalgsrapporten angives det kun, at renter og afdrag ofte har været op imod 20 pct., og at det er målet for udvalgsarbejdet at sænke renten til 10 pct. Det skal forstås på den måde, at man arbejder på at skabe en halvering af de nuværende ydelser, og det er stort set også lykkedes med forslaget at opnå en halvering af de ydelser, der betales nu. Refinansiering, siger man, skal kræve samtykke fra efterstående panthaver. Hertil vil jeg gerne sige, at jeg mener, at man i landbrugsfinansiering har hæftet sig meget ved, om der var pantsikkerhed, og det har været en ulykke for landbruget, at landmænd, hvis de bare har pantsikkerhed, har kunnet få lån, også selv om der ikke var økonomi i bedriften. Det er sikkert rigtigt, at dette forslag vil betyde, at man vil vurdere, om der er økonomi i den pågældende bedrift, om landmanden simpelt hen har overskud på det arbejde, han præsterer på bedriften, inden man vil give ham nogle ekstra kreditter. Men det tror jeg kun er sundt, både for kreditgiverne og for landmændene. De store tab, vi har set i pengeinstitutterne, og de mange tvangsauktioner og gældssaneringsager i landbruget tyder i hvert fald på, at man på et tidligere tids-

punkt skulle have haft en mere produktionsorienteret vurdering af landmandsbedriften, og at det sådan set kun ville være meget sundt.

Jeg er glad for, at det her i folketinget har vist sig, at der er et flertal, der vil sørge for, at dette forslag bliver ordentligt gennemarbejdet. Vi mener, vi får den bedste diskussion af forslaget, hvis det er gennemarbejdet i egentlig lovform, og derfor vil vi meget gerne have udvalgsarbejdet vedrørende beslutningsforslaget gennemført hurtigt, sådan at man kan give regeringen rimelig tid til at lave et ordentligt gennemarbejdet lovforslag, hvor den i detaljer kan redegøre for konsekvenserne og sammenhængene i dette lovforslag med andre lovforslag. Jeg foreslår, at vi så får en gennemgribende debat, når vi får det lovforslag. Men det må stadig væk være socialdemokratiets mål, at denne lovgivning kan vedtages i indeværende folketingssamling.

Boligministeren (Bollmann):

Hr. Bjørn Westh bad mig bekræfte, at indekssystemet har været en fordel for boligsektoren, og det vil jeg gerne bekræfte, men jeg synes, hr. Bjørn Westh skal være opmærksom på, at det kun er for en del af boligsektoren.

Hvis man går tilbage og prøver at huske, så var det jo sådan, at den støttede del af boligsektoren fik obligatoriske ordninger, mens resten fik frivillige ordninger. Ser vi på, hvad der er sket siden da, kan vi konstatere, at det er minimalt, hvad man har brugt af frivillige ordninger.

I den forbindelse vil jeg gerne spørge hr. Bjørn Westh, om der er noget, jeg har misforstået ved det forslag, der nu ligger her. Jeg har opfattet det som et tilbud til landbruget, men hvis det skal virke på samme måde som de obligatoriske ordninger, vi kender inden for boligsektoren, er det vist noget, man har glemt at skrive i forslaget, og det vil jeg gerne have oplyst.

Jeg synes også – og det troede jeg egentlig hr. Bjørn Westh var klar over – at det er meget, meget let, eller måske endda letsindigt, at sammenligne den støttede boligsektor med hele landbrugssektoren. Jeg tror, det er overflødigt. Jeg går ud fra, hr. Bjørn Westh kender så meget til landbruget og til boligsektoren, at han ved, at man ikke uden videre kan